

(דף נ"ח ע"א) וְדַבְּלָהּ רְקִיעֵינוּ, וְדַבְּלָהּ כְּתָרֵינוּ. על ההיא שְׁעֵתָא כְּתִיב, (שיר השירים ג) אֲנָהּ וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְגו'.
וְהָיָה שְׁעֵתָא דְּאַתְבְּנֵי מְקַדְּשָׁא, אֲתַעְטֵר קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהוּא עֲטָרָה, וְיִתִּיב בְּכַרְסֵיָא דִּילֵיהּ, וְאֲתַעְטֵר בְּעֲטָרוֹי. וּמַהֲהוּא זְמַנָּא דְּאַתְחַרְבּ בֵּי מְקַדְּשָׁא, לֹא אֲתַעְטֵר קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֲטָרוֹי, וְהָיָה נַעַם אֲתַטְמַר וְאַתְגְּנִיז.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּשְׁעֵתָא דְּעָל מִשָּׁה בְּגוּ עֲנָנָא, בְּמַה דְּכְתִיב, (שמות כד) וַיָּבֹא מִשָּׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן, כְּכַר נֶשֶׁךְ דְּהָהוּא אֲזִיל בְּאַתְרֵי דְּרוּחָא. אִיעֲרַע בֵּיהּ חַד מְלֶאכְא רַבְרָבָא, וְתַאנָּא, קְמוּא"ל שְׁמִיָּה. וְהוּא מְמַנָּא עַל תְּרִיסַר אֲלָפִין מְמַנָּן שְׁלִיחוֹ. בְּעָא לְאַזְדַּוְנָא בֵּיהּ בְּמִשָּׁה, פְּתַח מִשָּׁה פּוּמִיָּה, בְּתִרִיסַר אַתְוֹן גְּלִיפִין דְּשָׁמָא קַדִּישָׁא דְּאוּלִּיף לֵיהּ קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּסַנְדְּלָפּוֹן, וְאַתְרַחַק מִנִּיהּ תְּרִיסַר אֲלָפִין פְּרָסִין, וְהָהוּא אֲזִיל מִשָּׁה בְּעֲנָנָא, וְעֵינוּי מְלַחֲטָן כְּגוּמְרִין דְּאַשָּׁא.

עַד דְּאַיְעֲרַע בֵּיהּ חַד מְלֶאכְא, רַבְרָבָא וַיִּקְרָא מִן קַדְמָאָה, וְתַאנָּא הִדְרַנִּיא"ל שְׁמִיָּה, וְהוּא עֲלָאָה עַל שְׂאֵר מְלֶאכְאִין, אֶלְפֵי וְשִׁתִּין רַבּוּא פְּרָסִין, וְקָלִיָּה אֲזִיל בְּמַאֲתָן אֶלְפֵי רְקִיעֵינוּ, דְּמַסְתַּחְרָאן בְּאַשָּׁא חַיּוּרָא. כִּיּוֹן דְּחַמָּא לֵיהּ מִשָּׁה, לֹא יָכִיל לְמַלְלָא. בְּעָא לְמוֹשֶׁה גְּרַמִּיָּה מִגּו עֲנָנָא.

אָמַר לֵיהּ קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה, וְכִי אֲנִתְּ הוּא דְּאַסְגִּית מְלִין עַמִּי בְּסַנְדְּלָפּוֹן, וְדַבְּעִית לְמַנְדַּע רִוָּא דְּשָׁמָא קַדִּישָׁא, וְלֹא דְחַלְתְּ. וְהַשְׁתָּא אַתְּ דְּחִיל מַחְד מְשַׁמְשִׁין. כִּיּוֹן דְּשָׁמַע מִשָּׁה קָלִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲתַתְקַרַּף. פְּתַח פּוּמִיָּה, בְּשַׁבְּעִין וְתִרִין אַתְוֹן דְּשָׁמָא עֲלָאָה, כִּיּוֹן דְּשָׁמַע הִדְרַנִּיא"ל אַל אַתְוֹן דְּשָׁמָא קַדִּישָׁא, מִפּוּמִיָּה דְּמִשָּׁה, אֲזַדְעִיעַ. קָרִיב לְגַבִּיָּה, אָמַר לֵיהּ, זַפְּאָה חוּלְקָךְ מִשָּׁה, דְּאַתְגְּלִי לָךְ, מַה דְּלֹא אַתְגְּלִי לְמַלְאכֵי עֲלָאָה.

וְהָהוּא אֲזִיל עַמִּיָּה, עַד דְּמָטוּ לְאַשָּׁא תְּקִיפָא, דְּחַד מְלֶאכְא דִּי שְׁמִיָּה סְנַדְלָפּוֹן. וְתַאנָּא, סְנַדְלָפּוֹן עֲלָאָה הוּא עַל שְׂאֵר חֲבָרוֹי, חֲמִשׁ מָאָה שָׁנִין. וְהוּא קָאִים בְּתַר פְּרַגְוִדָּא דְּמַאֲרִיָּה, וְקָשֵׁר לֵיהּ כְּתָרֵינוּ, מִבְּעוּתִיהוֹן דְּצִלוֹתָא דִּישְׂרָאֵל. וּבְשְׁעֵתָא דְּמָטִי הָאִי כְּתַר לְרִישִׁיָּה דְּמְלָפָא קַדִּישָׁא, הוּא מְקַבֵּל צִלוֹתֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל. וְדַבְּלָהּ חַיִּילִין וְאַבְלוֹסִין מְזַדְעִיעֵינוּ, וְנַחֲמִין וְאַמְרִין, בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיּוֹ מַאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתִּיהּ.

אָמַר לֵיהּ הִדְרַנִּיא"ל לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, לִית אֲנָא יָכִיל לְמַהֲדוּ עַמְּךָ, דְּלֹא יוֹקִיד לִי אֲשָׁא תְּקִיפָא דְּסְנַדְלָפּוֹן. בֵּיהּ שְׁעֵתָא אֲזַדְעִיעַ מִשָּׁה, עַד דְּאַתְקִיף בֵּיהּ קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִשָּׁה, וְאוֹתְבִיָּה קָמִיָּה, וְאוּלִּיף לֵיהּ אוּרִיָּתָא. וְחַפָּא לֵיהּ לְמִשָּׁה, בְּהָהוּא נְהוּרָא וְזִיּוּא דְּהָהוּא נַעַם, וְהוּוּ אֲנַפּוּי דְּמִשָּׁה נְהִירִין בְּכָל אִינוּן רְקִיעֵינוּ. וְכָל חִילָא דְּשָׁמִיא הוּוּ מְזַדְעִיעֵינוּ קָמִיָּה, בְּשְׁעֵתָא דְּהָהוּ נַחֲתִית בְּאוּרִיָּתָא.

כִּיּוֹן דְּחֲבּוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, נָטַל קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא (נ"א מִמִּשָּׁה) אֶלְ"ף חוּלְקִין מִהָהוּא זִיּוּא. בֵּיהּ שְׁעֵתָא, בָּעוּ מְלֶאכְאִין עֲלָאִין, וְכָל אִינוּן אֲבָלוֹסִין, לְאוּקְדָא לְמִשָּׁה, בְּשְׁעֵתָא דְּאָמַר לֵיהּ קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שמות לב) לָךְ רַד כִּי שָׁחַת עַמְּךָ. אֲזַדְעִיעַ מִשָּׁה, וְלֹא יָכִיל לְמַלְלָא, עַד דְּאַסְגִּי בְּצִלוֹתֵינוּ וּבְעוּתֵינוּ קָמִי קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָמַר לִיָּה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה, אֶתְקִיף בְּכוֹרְסִיָּא דִּילִי, עַד דְּגַעַר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל
אֵינּוֹן אֶכְלוּסִין, בְּכָל אֵינּוֹן חַיִּילִין, וְאֶתְקִיף מִשָּׁה בְּתֵרִין לוֹחִין דְּאֶבְנִין, וְאַחִית לֹון לְתַתָּא. וְדָא
הוּא דְכַתִּיב, (משלי כא) עֵיר גְּבוּרִים עָלָה חֶכֶם וַיֵּרֶד עַז מִבְּטָחָהּ. וּמַהֲהוּא זִינָא דְאֶשְׁתָּאֵר בִּיהַ,
הוּוּ מִבְּהִיקִין אֲנָפוּי דְּמִשָּׁה. וּמַה בְּהֵאֵי דְאֶשְׁתָּאֵר בִּיהַ לֹא תְּוִי יִכְלִין לְאַסְתְּכֵלָא בְּאֲנָפוּי, בְּהַהוּא
דְּאַסְתְּלֵק מִיָּנִיהַ עַל אַחַת פְּמַה וּכְפַה.

רַבִּי חַיִּיא אָמַר, יְמִינָה יִי נְאֻדְרִי בְּכַח, דָּא אֲוִרִיָּתָא. וְעַל דָּא, יְמִינָה יִי תְרַעֲזֵן אֲוִיב. דְּלִית מְלָה
בְּעֵלְמָא דִּיתְבַּר חִילִיָּהוּן דְּעַמִּין עֲוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, בַּר בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל מִתְעַסְקִין בְּאֲוִרִיָּתָא.
דְּכָל זְמַן דִּישְׂרָאֵל מִתְעַסְקִין בְּאֲוִרִיָּתָא, יְמִינָא אֶתְתְּקִיף, וְאֶתְבַּר חִילָא וְתוֹקְפָא דְּעֲוֹבְדֵי עֲבוּדַת
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וּבְגִינֵי כּוֹךְ אֲוִרִיָּתָא אֶקְרִית עֵז, כְּמַה דָּאֵת אָמַר (תהלים כט) יִי עֵז לְעַמּוֹ יִתָּן.

וּבְשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל לֹא מִתְעַסְקִין בְּאֲוִרִיָּתָא שְׂמָאֵלָא אֶתְתְּקִיף, וְאֶתְתְּקִיף חִילִיָּהוּן דְּעֲוֹבְדֵי עֲבוּדַת
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וְשִׁלְטִין עֲלֵיהוּ, וְגִזְרִין עֲלֵיהוּ גִזְרִין, דְּלֹא יִכְלִין לְמִיקָם בְּהוּ. וְעַל דָּא אֶתְגַּלְיָא
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְבַּדְרוּ בֵּינֵי עַמְמָיָא.

הָדָא הוּא דְכַתִּיב (דף נ"ח ע"ב) (ירמיה ט) עַל מָה אֶבְדָּה הָאָרֶץ וְגו', וַיֹּאמֶר יִי עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרַתִי.
דְּהָא כָּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל יִשְׁתַּדְּלוֹן בְּאֲוִרִיָּתָא, אֶתְבַּר חִילָא וְתוֹקְפָא דְּכָל עֲוֹבְדֵי עֲבוּדַת זָרָה, הָדָא
הוּא דְכַתִּיב יְמִינָה יִי תְרַעֲזֵן אֲוִיב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאֵי הָכִי הוּא, דְּכָל זְמַנָּא דְּקִלְיָהוּן דִּישְׂרָאֵל,
אֶשְׁתַּמַּע בְּבִתֵי כְּנַסִּיּוֹת וּבְבִתֵי מְדַרְשׁוֹת וְכוּ', כְּמַה דְּתַנְיָנָא (בראשית כז) הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב, וְאֵי לֹא
הִיָּדִים יְדֵי עֵשָׂו, וְהָא אֲוִקִימָנָא.

וּבְרַב גְּאוּנָה תְּהֵרוּס קְמִיָּה. (שמות טו) ר' הַזְקִינָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים י) לָמָּה יִי תַעֲמוּד בְּרַחוּק תַעֲלִים
לְעַתּוֹת בַּצָּרָה, בְּשַׁעְתָּא דְּחֻבֵי עֵלְמָא גְּרָמוּ, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, וּבְנֵי נְשָׂא
צוּחִין וְנַחֲתִין דְּמַעִין, וְלִית מָאן דִּישַׁנַּח עֲלֵיהוּ. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִיָּהוּ סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא,
וְתִשׁוּבָה אֶתְמַנַּע מִיָּנִיהוּ, כְּדִין כְּתִיב, וּבְרַב גְּאוּנָה תְּהֵרוּס קְמִיָּה.

רַבִּי יַצְחָק אָמַר, הָאֵי קְרָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאֶתְלַבֵּשׁ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּאוּתָא, עַל עַמְמָיָא דִּיתְכַנְשׁוּן
עֲלֵיהַ, כְּמַה דְּכַתִּיב, (תהלים ב) וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל יִי וְעַל מְשִׁיחוֹ. וְתַאנָּא זְמִינִין אֵינּוֹן שְׁבַעִין
קַסְטוּרִין מְכַל עֵיבָר, (נ"א עמ"י) לְאַתְכַנְשָׁא בְּהַהוּא זְמַנָּא בְּאֲוִכְלוּסִין דְּכָל עֵלְמָא, וְלַמְעַבְד קְרָבָא עַל
יְרוּשָׁלַם קְרָתָא קְדִישָׁא, וְלֹאֲחַדָּא עֵיטִין עֲלֵיהַ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּמָאֵי אָמְרִי, נוֹקִים עַל פְּטְרוּנָא
בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתַּר עַל עַמִּיָּה, וְעַל הִיכְלֵיהַ.

כְּדִין זְמִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחַיִּיבָא עֲלֵיהוּ. דְּכַתִּיב, (תהלים ב) יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק יִי יִלְעַג לְמוֹ.
בְּהַהוּא זְמַנָּא יִלְבַּשׁ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּאוּתָא עֲלֵיהוּ, וְיִשְׁיַעֲיָנוֹן מִן עֵלְמָא, כְּמַה דְּכַתִּיב, (זכריה יד)
וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגָּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יִי אֶת כָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל יְרוּשָׁלַם הַמֶּקַּע בְּשָׂרוֹ וְהוּא עוֹמֵד
עַל רִגְלָיו.

רבי אבא אמר משמיה דרב ייסא סבא, והכי אמר רבי שמעון, זמין קדשא בריה הוא לאחייא
לכל אינון מלכין, דעקו לישראל ולירושלים, לאנדריאנוס, ולופינוס, ונבוכדנצר, ולסנחריב, ולכל
שאר מלכי עמין, דחריבו ביתיה, ולשלתאה לון כקדמיתא, ויתפנשו עמהון שאר עמין, וזמין
קדשא בריה הוא לאתפרעא מנייהו באתגלייא, סחרי ירושלים. הדיא הוא דכתיב, וזאת תהיה
המגפה אשר יגף יי את כל העמים אשר צבאו על ירושלים. אשר יצבאו לא כתיב, אלא אשר
צבאו. כדין פתיב, וברב גאונד תהרוס קמיה, ודיא לזמנא דאתא משיחא, פתיב, ושירתא דא
שירתא העלמין היא.

וברוח אפיה נערמו מים, (שמות טו) בַּהֲהוּא זְמַנָּא. ובגין כך אית בההוא זמנא, ולזמנא דמלכא
משיחא, ולזמנא דגוג ומגוג. נצבו כמו נד, לזמנא דעלמא דאתי, דאיהו חדוותא דכל עלמין.

אמר אויב ארדוף אשיג אחלק שָׁלַל. (שמות טו) אָמַר אויב, דא תהוא זמנא דברבא על מצראי,
בשעתא דאתיהיב ליה שלטנותא על ישראל, חשיב דישיציון תחות שלטניה. אלא דדבר
קדשא בריה הוא טורי עלמא, דהוּו מגיני עלייהו. ולא תימא דא בלחודוי, אלא כל אינון רברבין
דזמנא על כל עובדי עבודת פוכבים ומזלות, וכד אתיהיב להו רשותא ושלטנותא על ישראל,
בלהו בעאן דישיציון ישראל תחותיהו.

ועל דא, אינון עמין דתחות שולטניהון דאינון זמנא, בלהו גזרין גזרין לשיצאה לון, אלא דקודשא
בריה הוא דבר טורי עלמא, ואגין עלייהו. וכד חמא משה דא, שרא לשפחא לקודשא בריה
הוא, ואמר מי כמוכה באלים יי.

אמר רבי שמעון, אילנא חד רברבא עלאה, תקיפא, ביה אתנונו עלאין ותתאין. והוא אתתם
בתריסר תחומין, אתתקף בארבע סטרי עלמא, דאסתתראן (נ"א דאתתברן) בדוכתיהו. שבטין
ענפין סלקין בגויה, ואתנונו מניה, בעקר שרשוי נקין אינון סחריניה, ואינון ענפין דמשתכחין
באילנא.

כד מטי עדן שלטניה דכל ענפא וענפא, בלהו בעאן לשיצאה כלא גנפא דאילנא, דאיהו עקרא
דבלהו ענפין, תהוא דשליט עלייהו, וישראל אחידן ביה. כד מטא עלייהו שלטנותא דההוא